

KOMMISSIONENS FORORDNING (EF) Nr. 772/2004

af 27. april 2004

om anvendelse af traktatens artikel 81, stk. 3, på kategorier af teknologioverførselsaftaler

(EØS-relevant tekst)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til Rådets forordning nr. 19/65/EØF af 2. marts 1965 om anvendelse af bestemmelserne i traktatens artikel 85, stk. 3, på kategorier af aftaler og samordnet praksis ⁽¹⁾, særlig artikel 1,

efter offentliggørelse af udkast til denne forordning ⁽²⁾,

efter høring af Det Rådgivende Udvalg for Kartel- og Monopolspørgsmål, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Forordning nr. 19/65/EØF bemyndiger Kommissionen til at anvende traktatens artikel 81, stk. 3, på visse kategorier af teknologioverførselsaftaler og tilsvarende samordnet praksis, der falder ind under artikel 81, stk. 1, når der i aftalen eller den samordnede praksis kun deltager to virksomheder.
- (2) Med hjemmel i forordning nr. 19/65/EØF har Kommissionen bl.a. vedtaget forordning (EF) nr. 240/96 af 31. januar 1996 om anvendelse af traktatens artikel 85, stk. 3, på visse kategorier af teknologioverførselsaftaler ⁽³⁾.
- (3) Den 20. december 2001 offentliggjorde Kommissionen en evalueringsrapport om gruppefritagelsesforordning (EF) nr. 240/96 om teknologioverførselsaftaler ⁽⁴⁾. Rapporten udløste en offentlig debat om anvendelsen af forordning (EF) nr. 240/96 og om anvendelsen i almindelighed af traktatens artikel 81, stk. 1 og artikel 81, stk. 3, på teknologioverførselsaftaler. Reaktionen på evalueringsrapporten fra medlemsstaterne og tredjeparter har vist, at der generelt er tilslutning til en reform af Fællesskabets konkurrencepolitik med hensyn til teknologioverførselsaftaler. Det er derfor hensigtsmæssigt at ophæve forordning (EF) nr. 240/96.

- (4) Denne forordning bør både sikre en effektiv konkurrence og give virksomhederne tilstrækkelig retssikkerhed. Som led i bestræbelserne på at opfylde disse mål bør der tages hensyn til behovet for at forenkle lovgivningen og anvendelsen heraf. Det vil være hensigtsmæssigt at opgøre den hidtidige fremgangsmåde med at opregne, hvilke aftalebestemmelser der er omfattet af fritagelsen, og i stedet lægge større vægt på at fastlægge, dels hvilke kategorier af aftaler der er fritaget, inden for en nærmere fastsat grænse for markedsstyrke, dels hvilke begrænsninger eller bestemmelser sådanne aftaler ikke må indeholde. Dette stemmer overens med en økonomisk baseret fremgangsmåde bestående i at foretage en vurdering af aftalernes virkninger på det relevante marked. Det er også i overensstemmelse med en sådan fremgangsmåde at sondre mellem aftaler mellem konkurrenter og aftaler mellem ikke-konkurrenter.

- (5) Teknologioverførselsaftaler vedrører meddelelse af licens på teknologi. Sådanne aftaler vil normalt fremme den økonomiske effektivitet og skærpe konkurrencen, da de kan forhindre dobbeltarbejde inden for forskning og udvikling, styrke incitamentet til at iværksætte indledende forskning og udvikling, fremme trinvis innovation, lette spredningen af teknologi og skabe konkurrence på produktmarkederne.

- (6) Sandsynligheden for, at sådanne effektivitets- og konkurrencefremmende virkninger opvejer eventuelle konkurrencebegrænsende virkninger forårsaget af begrænsninger indeholdt i teknologioverførselsaftaler, afhænger af de deltagende virksomheders markedsstyrke og derfor af, i hvilket omfang disse virksomheder møder konkurrence fra virksomheder, der ejer substituerbare teknologier eller producerer substituerbare produkter.

- (7) Denne forordning bør kun omfatte de aftaler, hvor licensgiveren tillader licenstagere at udnytte den overførte teknologi, eventuelt efter at licenstagere har udført supplerende forskning og udvikling, til produktion af varer eller tjenesteydelser. Den bør ikke omfatte licensaftaler, der indgås med henblik på udlægning af forskning og udvikling til underleverandører. Den bør heller ikke omfatte licensaftaler, der indgås med henblik på at danne teknologipuljer, dvs. aftaler om samling af teknologier i puljer med det formål at meddele tredjemand licens på den således sammensatte pakke af intellektuelle ejendomsrettigheder.

⁽¹⁾ EFT 36 af 6.3.1965, s. 533/65. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 1/2003 (EFT L 1 af 4.1.2003, s. 1).

⁽²⁾ EUT C 235 af 1.10.2003, s. 10.

⁽³⁾ EFT L 31 af 9.2.1996, s. 2. Senest ændret ved tiltrædelsesakten af 2003.

⁽⁴⁾ KOM(2001) 786 endelig.

- (8) Med henblik på at anvende artikel 81, stk. 3, ved forordning er det ikke nødvendigt at beskrive, hvilke teknologi-overførselsaftaler der kan være omfattet af artikel 81, stk. 1. Ved en individuel bedømmelse af aftaler i henhold til artikel 81, stk. 1, skal der tages hensyn til en række faktorer, navnlig strukturen og dynamikken på de relevante teknologi- og produktmarkeder.
- (9) Gruppefritagelsen i henhold til denne forordning bør begrænses til de aftaler, som med tilstrækkelig stor sikkerhed må antages at opfylde betingelserne i artikel 81, stk. 3. For at kunne opnå fordelene ved og virkeliggøre målene for teknologioverførsel bør denne forordning også finde anvendelse på bestemmelser i teknologioverførselsaftaler, der ikke udgør det primære formål med disse aftaler, men som har direkte forbindelse til anvendelsen af den overførte teknologi.
- (10) I forbindelse med teknologioverførselsaftaler mellem konkurrenter må det formodes, at så længe parternes kombinerede andel af de relevante markeder ikke overstiger 20 %, og aftalerne ikke indeholder visse alvorligt konkurrencebegrænsende bestemmelser, bidrager de generelt til at forbedre produktionen eller distributionen og sikrer forbrugerne en rimelig andel af fordelene herved.
- (11) I forbindelse med teknologioverførselsaftaler mellem ikke-konkurrenter må det formodes, at så længe parternes individuelle andel af de relevante markeder ikke overstiger 30 %, og aftalerne ikke indeholder visse alvorligt konkurrencebegrænsende bestemmelser, bidrager de generelt til at forbedre produktionen eller distributionen og sikrer forbrugerne en rimelig andel af fordelene herved.
- (12) Det kan ikke formodes, at teknologioverførselsaftaler automatisk er omfattet af artikel 81, stk. 1, hvis disse tærskler for markedsandele er overskredet. Eksempelvis falder en eksklusiv licensaftale indgået mellem virksomheder, der ikke er konkurrenter, ofte uden for forbuddet i artikel 81, stk. 1. Ved en overskridelse af disse markedsandelstærskler kan det heller ikke formodes, at teknologioverførselsaftaler, der er omfattet af artikel 81, stk. 1, ikke opfylder betingelserne for en fritagelse. Det kan imidlertid ej heller formodes, at de normalt indebærer objektive fordele af en sådan art og et sådant omfang, at de opvejer de ulemper, de medfører for konkurrencen.
- (13) Denne forordning bør ikke medføre fritagelse af teknologioverførselsaftaler, der indeholder begrænsninger, som ikke er nødvendige for at forbedre produktionen eller distributionen. Navnlig bør teknologioverførselsaftaler, som indeholder visse alvorligt konkurrencebegrænsende bestemmelser, f.eks. om fastsættelse af priser i forhold til tredjemand, ikke være omfattet af gruppefritagelsen i henhold til denne forordning, uanset de deltagende virksomheders markedsandele. Optræder der sådanne kvalificerede konkurrencebegrænsninger, bør hele aftalen udelukkes fra gruppefritagelsen.
- (14) Med henblik på at bevare virksomhedernes incitament til at innovere og sikre en korrekt udnyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder bør visse begrænsninger udelukkes fra gruppefritagelsen. Det gælder især eksklusive grant-back-forpligtelser i tilknytning til udskillelige forbedringer. Når en licensaftale indeholder en sådan begrænsning, er det kun den pågældende begrænsning, der bør udelukkes fra gruppefritagelsen.
- (15) Markedsandelstærsklerne, undtagelsen fra fritagelsen af visse teknologioverførselsaftaler, der indeholder alvorligt konkurrencebegrænsende bestemmelser, og de udelukkede begrænsninger i henhold til forordningen, sikrer normalt, at aftaler, som er omfattet af gruppefritagelsen, ikke giver de deltagende virksomheder mulighed for at udelukke konkurrencen for en væsentlig del af de pågældende varer.
- (16) I konkrete tilfælde, hvor aftaler, der er omfattet af denne forordning, alligevel har virkninger, der er uforenelige med artikel 81, stk. 3, bør Kommissionen kunne inddrage gruppefritagelsen. Det kan især ske, når incitamentet til at innovere svækkes, eller når adgangen til markeder hindres.
- (17) Rådets forordning (EF) nr. 1/2003 af 16. december 2002 om gennemførelse af konkurrencereglerne i traktatens artikel 81 og 82 ⁽¹⁾ giver medlemsstaternes konkurrencemyndigheder beføjelse til at inddrage gruppefritagelsen for så vidt angår teknologioverførselsaftaler, der har virkninger, som er uforenelige med traktatens artikel 81, stk. 3, på deres respektive områder eller på en del af disse, når områderne frembyder et særskilt geografisk markeds karakteristika. Medlemsstaterne skal sikre, at udøvelsen af denne beføjelse ikke er til skade for den ensartede anvendelse af Fællesskabets konkurrenceregler inden for fællesmarkedet, samt den effektive virkning af de foranstaltninger, der træffes til gennemførelse af disse regler.
- (18) For at styrke tilsynet med parallelle netværk af teknologioverførselsaftaler, som har lignende konkurrencebegrænsende virkninger, og som dækker mere end 50 % af et givet marked, bør Kommissionen kunne erklære denne forordning uanvendelig på teknologioverførselsaftaler, der indeholder bestemte begrænsninger, der vedrører det pågældende marked, hvorved artikel 81 igen finder fuld anvendelse på sådanne aftaler.

⁽¹⁾ EFT L 1 af 4.1.2003, s. 1. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 411/2004 (EUT L 68 af 6.3.2004, s. 1).

(19) Denne forordning bør kun omfatte teknologioverførselsaftaler mellem en licensgiver og en licenstag. Den bør omfatte sådanne aftaler, selv hvis de indeholder betingelser gældende for mere end et omsætningsled, f.eks. ved at indeholde et krav om, at licenstageren skal etablere et særligt distributionssystem eller ved at præcisere de forpligtelser, som licenstageren skal eller kan pålægge forhandlerne af de produkter, der produceres på licens. Sådanne betingelser og forpligtelser bør imidlertid være forenelige med konkurrencereglerne for leverings- og distributionsaftaler. Leverings- og distributionsaftaler indgået mellem en licenstag og dennes kunder bør ikke fritages i medfør af denne forordning.

(20) Denne forordning berører ikke anvendelsen af traktatens artikel 82 —

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

Definitioner

1. I denne forordning forstås ved:

- a) »aftale«: en aftale, en vedtagelse inden for en sammenslutning af virksomheder eller en samordnet praksis
- b) »teknologioverførselsaftale«: en patentlicensaftale, en knowhow-licensaftale, en licensaftale om ophavsret til software eller en blandet licensaftale om patenter, knowhow og ophavsret til software, herunder aftaler, der indeholder bestemmelser vedrørende salg og indkøb af produkter eller vedrørende meddelelse af licens på andre intellektuelle ejendomsrettigheder eller overdragelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, forudsat at disse bestemmelser ikke udgør det primære formål med aftalen og har direkte forbindelse til produktionen af aftaleprodukterne; overdragelser af patenter, knowhow, ophavsret til software eller en kombination heraf, hvor en del af risikoen forbundet med udnyttelsen af teknologien forbliver hos den overdragende part, og især hvor den pris, der skal betales for overdragelsen, beror på den erhvervende parts omsætning fra de produkter, der produceres ved hjælp af den overførte teknologi, mængden af således producerede produkter eller antallet af operationer gennemført ved hjælp af den pågældende teknologi, betragtes også som teknologioverførselsaftaler
- c) »gensidig aftale«: en teknologioverførselsaftale, hvorved to virksomheder — i samme kontrakt eller i særskilte kontrakter — meddeler hinanden en patentlicens, en knowhow-licens, en licens på ophavsret til software eller en blandet patentlicens, knowhow-licens eller licens på ophavsret til software, og hvor licenserne vedrører konkurrerende teknologier eller kan benyttes til produktion af konkurrerende produkter
- d) »ikke-gensidig aftale«: en teknologioverførselsaftale, hvorved en virksomhed meddeler en anden virksomhed en patentlicens, en knowhow-licens, en licens på ophavsret til software eller en blandet patentlicens, knowhow-licens eller licens på ophavsret til software, eller hvorved to virksomheder meddeler hinanden en sådan licens, men hvor licenserne ikke vedrører konkurrerende teknologier og ikke kan benyttes til produktion af konkurrerende produkter
- e) »produkt«: en vare eller tjenesteydelse, herunder såvel mellemliggende varer og tjenesteydelser som færdige varer og tjenesteydelser
- f) »aftaleprodukter«: produkter, der produceres ved hjælp af den overførte teknologi
- g) intellektuelle ejendomsrettigheder: omfatter også industrielle ejendomsrettigheder, knowhow, ophavsrettigheder og beslægtede rettigheder
- h) »patenter«: patenter, patentansøgninger, brugsmønstre, ansøgninger om registrering af brugsmønstre, design, halvlederprodukters topografi, supplerende beskyttelsescertifikater for lægemidler og andre produkter, for hvilke der kan udstedes supplerende beskyttelsescertifikater, og certifikater på plantenyheder
- i) »knowhow«: en samling upatenteret praktisk information opnået gennem forsøg og afprøvning, der er:
- i) hemmelig, dvs. ikke almindeligt kendt eller let tilgængelig
- ii) væsentlig, dvs. vigtig og nyttig for produktionen af aftaleprodukterne
- iii) identificeret, dvs. beskrevet på en sådan måde, at det kan afgøres, om den opfylder hemmeligheds- og væsentlighedskriterierne
- j) »konkurrerende virksomheder«: virksomheder, der konkurrerer på det relevante teknologimarked og/eller det relevante produktmarked, det vil sige:
- i) konkurrerende virksomheder på det relevante teknologimarked, som er virksomheder, der meddeler licens på konkurrerende teknologier uden at krænke hinandens intellektuelle ejendomsrettigheder (faktiske konkurrenter på teknologimarkedet); det relevante teknologimarked omfatter teknologier, der af licenstagere anses for indbyrdes ombyttelige eller substituerbare med den overførte teknologi på grund af deres egenskaber, royalties og anvendelsesformål

- ii) konkurrerende virksomheder på det relevante produktmarked, som er virksomheder, der i mangel af teknologioverførselsaftalen begge er aktive på de(t) relevante produktmarked(er) og geografiske marked(er), hvorpå aftaleprodukterne sælges, uden at de krænker hinandens intellektuelle ejendomsrettigheder (faktiske konkurrenter på produktmarkedet), eller som på grundlag af realistiske forudsætninger og uden at krænke hinandens intellektuelle ejendomsrettigheder ville foretage de nødvendige supplerende investeringer eller påtage sig andre omstillingsomkostninger for i rette tid at trænge ind på de(t) relevante produktmarked(er) eller geografiske marked(er) som reaktion på en lille, men varig stigning i de relative priser (potentielle konkurrenter på produktmarkedet); det relevante produktmarked indbefatter produkter, der af købere anses for indbyrdes ombyttelige eller substituerbare med aftaleprodukterne på grund af deres egenskaber, pris og anvendelsesformål
- k) »selektivt distributionssystem«: et distributionssystem, hvor licensgiveren forpligter sig til udelukkende at meddele licens på produktion af aftaleprodukterne til licenstagere, der udvælges på grundlag af bestemte kriterier, og hvor disse licenstagere forpligter sig til ikke at sælge aftaleprodukterne til uautoriserede forhandlere
- l) »eksklusivområde«: et geografisk område, hvor kun en bestemt virksomhed har ret til at producere aftaleprodukterne ved hjælp af den overførte teknologi, dog uden at dette fjerner muligheden for at give en anden licenstagere ret til inden for det pågældende område at producere aftaleprodukterne for en bestemt kunde, når denne anden licens meddeles med henblik på at sikre den pågældende kunde en alternativ forsyningsskilde
- m) »eksklusiv kundegruppe«: en gruppe af kunder, hvortil kun en enkelt virksomhed har ret til aktivt at sælge aftaleprodukterne produceret ved hjælp af den overførte teknologi
- n) »selvstændig forbedring«: en forbedring, der kan udnyttes uden at krænke den overførte teknologi.
- d) virksomheder, hvori en aftalepart sammen med en eller flere af de virksomheder, der er omhandlet i litra a), b) eller c), har de i litra a) nævnte rettigheder eller beføjelser, eller hvori to eller flere af sidstnævnte virksomheder i fællesskab har de i litra a) nævnte rettigheder eller beføjelser
- e) virksomheder, hvori de i litra a) nævnte rettigheder eller beføjelser i fællesskab indehaves af:
- i) aftaleparter eller deres respektive forbundne virksomheder, jf. litra a) til d), eller
- ii) en eller flere aftaleparter eller en eller flere af deres forbundne virksomheder, jf. litra a) til d), og en eller flere tredjeparter.

Artikel 2

Fritagelse

I henhold til traktatens artikel 81, stk. 3, og på de i denne forordning fastsatte betingelser erklæres traktatens artikel 81, stk. 1, uanvendelig på teknologioverførselsaftaler indgået mellem to virksomheder med henblik på produktion af aftaleprodukter.

Denne fritagelse finder anvendelse, for så vidt som disse aftaler indeholder konkurrencebegrænsninger, der er omfattet af artikel 81, stk. 1. Fritagelsen finder anvendelse, så længe den intellektuelle ejendomsrettighed på den overførte teknologi ikke er udløbet, bortfaldet eller erklæret ugyldig eller, for så vidt angår knowhow, så længe den pågældende knowhow forbliver hemmelig, undtagen når den bliver almindeligt kendt som følge af en handling udført af licenstageren, i hvilket tilfælde fritagelsen finder anvendelse i aftalens løbetid.

Artikel 3

Markedsandelstærskler

2. Begreberne virksomhed, licensgiver og licenstagere omfatter deres respektive forbundne virksomheder.

Ved forbundne virksomheder forstås:

- a) virksomheder, hvori en af aftaleparterne direkte eller indirekte
- i) kan udøve mere end halvdelen af stemmerettighederne, eller
- ii) kan udpege mere end halvdelen af medlemmerne af bestyrelsen, direktionen eller andre organer, som repræsenterer virksomheden i retlig henseende, eller
- iii) har ret til at lede virksomhedens forretninger
- b) virksomheder, der direkte eller indirekte har de i litra a) nævnte rettigheder eller beføjelser over en af aftaleparterne
- c) virksomheder, hvori en af de i litra b) omhandlede virksomheder direkte eller indirekte har de i litra a) nævnte rettigheder eller beføjelser

1. Når de virksomheder, der er parter i aftalen, er konkurrerende virksomheder, finder fritagelsen efter artikel 2 kun anvendelse, hvis deres sammenlagte markedsandel ikke overskrider 20 % på det berørte relevante teknologi- og produktmarked.

2. Når de virksomheder, der er parter i aftalen, ikke er konkurrerende virksomheder, finder fritagelsen efter artikel 2 kun anvendelse, hvis hver parts særskilte markedsandel ikke overskrider 30 % på det berørte relevante teknologi- og produktmarked.

3. Med henblik på anvendelse af stk. 1 og 2 beregnes en parts markedsandel på de(t) relevante teknologimarked(er) ud fra den overførte teknologis udbredelse på de(t) relevante produktmarked(er). En licensgivers markedsandel på det relevante teknologimarked er lig med den sammenlagte markedsandel på det relevante produktmarked, der indtages af aftaleprodukter produceret af licensgiveren og dennes licenstagere.

Artikel 4

Kvalificerede begrænsninger

1. Når de virksomheder, der er parter i aftalen, er konkurrerende virksomheder, finder fritagelsen efter artikel 2 ikke anvendelse på aftaler, der direkte eller indirekte, alene eller kombineret med andre faktorer, som parterne har afgørende indflydelse på, har til formål at:

- a) begrænse en parts adgang til at fastsætte sine egne priser ved salg af produkter til tredjemand
- b) begrænse produktionen, medmindre der er tale om en begrænsning af produktionen af aftaleprodukter, som pålægges licenstagere i en ikke-gensidig aftale, eller som kun pålægges en af licenstagere i en gensidig aftale
- c) opdele markeder eller fordele kunder, dog med undtagelse af:
  - i) en forpligtelse for licenstagere/licenstagere til kun at producere ved hjælp af den overførte teknologi inden for et eller flere tekniske anvendelsesområder eller på et eller flere produktmarkeder
  - ii) en forpligtelse for licensgiveren og/eller licenstagere i en ikke-gensidig aftale til ikke at producere ved hjælp af den overførte teknologi inden for et eller flere tekniske anvendelsesområder eller på et eller flere produktmarkeder eller i et eller flere eksklusivområder, der er forbeholdt den anden part
  - iii) en forpligtelse for licensgiveren til ikke at meddele en anden licenstagere i et bestemt område licens på teknologien
  - iv) en begrænsning som led i en ikke-gensidig aftale af licenstagere og/eller licensgiverens aktive og/eller passive salg ind i det eksklusivområde eller til den eksklusive kundegruppe, der er forbeholdt den anden part
  - v) en begrænsning som led i en ikke-gensidig aftale af licenstagere aktive salg ind i det eksklusivområde eller til den eksklusive kundegruppe, som licensgiveren har tildelt en anden licenstagere, forudsat at sidstnævnte ikke var en konkurrerende virksomhed til licensgiveren på tidspunktet for indgåelsen af sin egen licensaftale
  - vi) en forpligtelse for licenstagere til kun at producere aftaleprodukterne til eget brug, forudsat at licenstagere ikke pålægges begrænsninger med hensyn til aktivt eller passivt salg af aftaleprodukterne som reservedele til licenstagere egne produkter
  - vii) en forpligtelse for licenstagere i en ikke-gensidig aftale til kun at producere aftaleprodukterne til en bestemt kunde, når licensen blev meddelt med det formål at sikre den pågældende kunde en alternativ forsyningskilde

d) begrænse licenstagere muligheder for at udnytte egen teknologi eller begrænse en af aftaleparternes muligheder for at udføre forskning og udvikling, medmindre sidstnævnte begrænsning er nødvendig for at forhindre, at tredjemand får kendskab til den overførte knowhow.

2. Når de virksomheder, der er parter i aftalen, ikke er konkurrerende virksomheder, finder fritagelsen efter artikel 2 ikke anvendelse på aftaler, der direkte eller indirekte, alene eller kombineret med andre faktorer, som parterne har afgørende indflydelse på, har til formål at:

- a) begrænse en parts adgang til at fastsætte sine egne priser ved salg af produkter til tredjemand, dog med forbehold af muligheden for at fastsætte maksimumsalgspriser eller vejledende salgspriser, forudsat at det ikke får karakter af faste salgspriser eller minimumsalgspriser som følge af pres eller incitamenter fra den ene af parterne
- b) begrænse det geografiske område eller den kundegruppe, hvortil licenstagere må sælge aftaleprodukterne passivt, undtagen når der er tale om:
  - i) en begrænsning af passivt salg ind i et eksklusivområde eller til en eksklusiv kundegruppe, der er forbeholdt licensgiveren
  - ii) en begrænsning af passivt salg ind i et eksklusivområde eller til en eksklusiv kundegruppe, som licensgiveren har tildelt en anden licenstagere, i løbet de første to år, hvor denne anden licenstagere sælger aftaleprodukterne i dette område eller til denne kundegruppe
  - iii) en forpligtelse til kun at producere aftaleprodukterne til eget brug, forudsat at licenstagere ikke pålægges begrænsninger med hensyn til aktivt eller passivt salg af aftaleprodukterne som reservedele til licenstagere egne produkter
  - iv) en forpligtelse til kun at producere aftaleprodukterne til en bestemt kunde, når licensen blev meddelt med det formål at sikre den pågældende kunde en alternativ forsyningskilde
  - v) en begrænsning af en licenstagere salg til slutbrugere, hvis licenstagere driver virksomhed i engrosledet
  - vi) en begrænsning af salg til uautoriserede forhandlere fra medlemmerne af et selektivt distributionssystem
- c) begrænse det aktive eller passive salg til slutbrugere fra en licenstagere, der er medlem af et selektivt distributionssystem, og som driver virksomhed i detailledet, dog med forbehold af muligheden for at forbyde et medlem af systemet at drive virksomhed fra et uautoriseret forretningssted.

3. Når de virksomheder, der er parter i aftalen, ikke er konkurrerende virksomheder på tidspunktet for indgåelsen af aftalen, men bliver konkurrerende virksomheder efterfølgende, finder stk. 2 og ikke stk. 1 anvendelse i aftalens fulde løbetid, medmindre aftalen efterfølgende ændres i nogen materiel henseende.

*Artikel 5***Begrænsninger, der falder uden for fritagelsen**

1. Fritagelsen efter artikel 2 finder ikke anvendelse på nogen af følgende forpligtelser indeholdt i teknologioverførselsaftaler:

- a) en direkte eller indirekte forpligtelse for licenstagere til at meddele licensgiveren eller en tredjemand udpeget af licensgiveren eksklusivlicens på licenstagernes egne udskillelige forbedringer af den overførte teknologi eller på nye anvendelser af den overførte teknologi udviklet af licenstagere
- b) en direkte eller indirekte forpligtelse for licenstagere til helt eller delvist at overdrage egne udskillelige forbedringer eller egne nye anvendelser af den overførte teknologi til licensgiveren eller en tredjemand udpeget af licensgiveren
- c) en direkte eller indirekte forpligtelse for licenstagere til ikke at anfægte gyldigheden af licensgiverens intellektuelle ejendomsrettigheder inden for fællesmarkedet, dog med forbehold af licensgiverens mulighed for at opsigte teknologioverførselsaftalen, hvis licenstagere anfægter gyldigheden af en eller flere af de intellektuelle ejendomsrettigheder, hvortil der er meddelt licens.

2. Når de virksomheder, der er parter i aftalen, ikke er konkurrerende virksomheder, finder fritagelsen efter artikel 2 ikke anvendelse på direkte eller indirekte forpligtelser, der tjener til at begrænse licenstagernes muligheder for at udnytte sin egen teknologi eller til at begrænse en af aftalens parter adgang til at udføre forskning og udvikling, medmindre sidstnævnte begrænsning er nødvendig for at forhindre, at tredjemand får kendskab til den overførte knowhow.

*Artikel 6***Inddragelse i konkrete tilfælde**

1. I henhold til artikel 29, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1/2003 kan Kommissionen inddrage fritagelsen efter denne forordning, hvis den i et konkret tilfælde konstaterer, at en teknologioverførselsaftale, der er omfattet af fritagelsen efter artikel 2, alligevel har virkninger, som er uforenelige med traktatens artikel 81, stk. 3, og især når:

- a) markedsadgangen for teknologier tilhørende tredjemand begrænses, f.eks. som følge af den kumulative virkning af parallelle netværk af ligeartede konkurrencebegrænsende aftaler, der forbyder licenstagere at udnytte teknologier tilhørende tredjemand
- b) markedsadgangen for potentielle licenstagere begrænses, f.eks. som følge af den kumulative virkning af parallelle netværk af ligeartede konkurrencebegrænsende aftaler, der forbyder licensgivere at meddele andre licenstagere licens
- c) parterne uden nogen objektivt gyldig begrundelse undlader at udnytte den overførte teknologi.

2. Når en teknologioverførselsaftale, der er omfattet af fritagelsen efter artikel 2, i et konkret tilfælde har virkninger, som er uforenelige med traktatens artikel 81, stk. 3, på en medlemsstats område eller på en del heraf, som frembyder alle de karakteristika, der kendetegner et særskilt geografisk marked, kan den pågældende medlemsstats konkurrencemyndighed for dette område inddrage fritagelsen efter denne forordning, i henhold til artikel 29, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1/2003, under de samme omstændigheder som dem, der er angivet i stk. 1.

*Artikel 7***Ikke-anvendelse af denne forordning**

1. I henhold til artikel 1a i forordning nr. 19/65/EØF kan Kommissionen ved forordning erklære, at når parallelle netværk af lignende teknologioverførselsaftaler dækker mere end 50 % af et relevant marked, finder nærværende forordning ikke anvendelse på teknologioverførselsaftaler, som indeholder bestemte begrænsninger vedrørende det pågældende marked.

2. En forordning i henhold til stk. 1 finder tidligst anvendelse seks måneder efter at den er vedtaget.

*Artikel 8***Anvendelse af markedsandelstærsklerne**

1. Ved anvendelsen af de i artikel 3 fastsatte markedsandelstærskler gælder bestemmelserne i dette stykke.

Markedsandelen beregnes på grundlag af omsætningen på markedet. Foreligger der ingen oplysninger om en deltagende virksomheds omsætning på markedet, kan dens markedsandel fastlægges skønsmæssigt på grundlag af andre pålidelige markedsoplysninger, herunder dens salgsvolumen på markedet.

Markedsandelen beregnes på grundlag af oplysninger fra det foregående kalenderår.

For de i artikel 1, stk. 2, andet afsnit, litra e), nævnte virksomheder fordeles markedsandelen ligeligt mellem hver af de virksomheder, der besidder de i artikel 1, stk. 2, andet afsnit, litra a), nævnte rettigheder eller beføjelser.

2. Hvis den i artikel 3, stk. 1 eller 2, nævnte markedsandel indledningsvis ikke overstiger henholdsvis 20 % og 30 %, men efterfølgende overskrider disse tærskler, gælder fritagelsen efter artikel 2 fortsat i to på hinanden følgende kalenderår efter det år, hvor 20 %-grænsen eller 30 %-grænsen første gang blev overskredet.

*Artikel 9***Ophævelse**

Forordning (EF) nr. 240/96 ophæves.

Henvisninger til den ophævede forordning gælder som henvisninger til nærværende forordning.

*Artikel 10***Overgangsperiode**

I perioden fra 1. maj 2004 til 31. marts 2006 finder forbuddet i traktatens artikel 81, stk. 1, ikke anvendelse på aftaler, der allerede var i kraft den 30. april 2004, og som ikke opfylder betingelserne for fritagelse efter denne forordning, men som den 30. april 2004 opfyldte betingelserne for fritagelse efter forordning (EF) nr. 240/96.

*Artikel 11***Gyldighedsperiode**

Denne forordning træder i kraft den 1. maj 2004.

Den udløber den 30. april 2014.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 27. april 2004.

På Kommissionens vegne
Mario MONTI
Medlem af Kommissionen